

Průmyslová práva

- ochranná známka,
- průmyslový vzor,
- užitný vzor,
- vynález,
- označení původu a zeměpisná označení,
- topografie polovodičových výrobků,
- biotechnologické vynálezy
- dodatková ochranná osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin
- obchodní firma,
- obchodní tajemství

Doménová jména – považují se za průmyslová práva v teorii, doménové jméno nelze vlastnit, lze být jen registrovaným držitelem (nároky z domén nového jména se vymáhají jinak).

Až na výjimky (obchodní tajemství) platí registrační princip v rámci povolovacího řízení příslušným registrátorem.

Teritoriální omezení – ochrana je poskytována jen v těch zemích, v nichž je příslušné právo registrováno.

Až na výjimky platí časové omezení ochrany.

Zákon č. 221/2006 Sb. o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví

Zásah do průmyslových práv – ohrožovací delikt

Spory projednává jediný soud, a to Městský soud v Praze (vč. sporů ohledně licencí, apod.)

Možné požadované nároky v případě zásahu do prům. práva:

- právo na informace (za účelem zjištění, v jakém rozsahu je prům. právo porušováno, výstupy pak slouží pro uplatnění dalších nároků vlastníka práva),
- zdržet se závadného zásahu,
- odstranit závadný stav (např. stažením výrobků, zničením výrobků),
- omluva,
- zveřejnění rozsudku na náklady žalovaného,

- přiměřené zadostiučinění v penězích, byla-li zásahem do práv způsobena nemajetková újma (jeden z nejčastějších nároků vedle zdržovacího nároku),
- náhrada skutečné škody (lze k tomu požadovat i ušlý zisk),
- vydání bezdůvodného obohacení, které získal porušovatel v důsledku ohrožení nebo porušení práva

Často se taková žaloba kombinuje se žalobou na nekalou soutěž – jednáním se zasahuje do konkrétního průmyslového práva a současně dochází k nekalosoutěžnímu jednání.

Průmyslová práva jsou zapisována do veřejných rejstříků – vede pro národní zápisy Úřad průmyslového vlastnictví (ÚPV), v případě obchodní firmy obchodní rejstřík při krajském soudu.

Technická řešení

a) užitný vzor

b) vynález

Užitný vzor

Technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná, se chrání užitnými vzory.

Technickými řešeními nejsou zejména:

- a) objevy, vědecké teorie a matematické metody,
- b) pouhé vnější úpravy výrobků,
- c) plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti,
- d) programy počítačů,
- e) pouhé uvedení informace.

Užitnými vzory nelze chránit

a) technická řešení, která jsou v rozporu s obecnými zájmy, zejména se zásadami lidskosti a veřejné morálky,

b) odrůdy rostlin a plemena zvířat, jakož i biologické reprodukční materiály,

c) způsoby výroby nebo pracovní činnosti.

Technické řešení je nové, není-li součástí stavu techniky.

Stavem techniky pro účely tohoto zákona je vše, co bylo přede dnem, od něhož přísluší přihlašovatelů užitého vzoru právo přednosti, zveřejněno.

Technické řešení je průmyslově využitelné, jestliže může být opakovaně využíváno v hospodářské činnosti.

Doporučení – zavčas vyhledat odbornou pomoc patentového zástupce s odborností na technická řešení

Provedení rešerše pro možnou zápisnou způsobilost, správné popsání technického řešení a nároků

Právo na ochranu užitným vzorem má původce nebo jeho právní nástupce.

Původcem užitého vzoru je ten, kdo jej vytvořil vlastní tvořivou prací.

Pozor! UPV sám neprovádí podrobný průzkum na novost a stav techniky.

Doba platnosti užitého vzoru

Užitný vzor platí čtyři roky ode dne podání přihlášky, popřípadě od podání dřívější přihlášky vynálezu se shodným předmětem.

Dobu platnosti zápisu užitého vzoru lze až dvakrát prodloužit vždy o tři roky, max tedy 10 let.

Účinky užitého vzoru

Bez souhlasu majitele užitého vzoru nikdo nesmí technické řešení chráněné užitém vzorem při své hospodářské činnosti vyrábět, uvádět do oběhu nebo upotřebit.

Majitel užitého vzoru je oprávněn poskytnout souhlas k využívání technického řešení chráněného užitém vzorem (licence) jiným osobám nebo na ně užitém vzor převést.

Práva vyplývající z patentu uděleného na základě přihlášky vynálezu s pozdějším právem přednosti nesmějí být v případě střetu vykonávána bez souhlasu majitele užitého vzoru.

Podnikový užitém vzor – stejný režim jako podnikový vynálezu

Vynález

Patenty se udělují na vynálezy, které:

- a) jsou nové,**
- b) jsou výsledkem vynálezecké činnosti, a**
- c) jsou průmyslově využitelné.**

Za vynálezy se nepovažují zejména

- a) objevy, vědecké teorie a matematické metody;
- b) estetické výtvary;
- c) plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, jakož i programy počítačů;
- d) podávání informací.

Doporučení – zavčas vyhledat odbornou pomoc patentového zástupce s odborností na technická řešení

Provedení rešerše pro možnou zápisnou způsobilost (na stav techniky), správné popsání technického řešení a patentových nároků

Podmínka novosti

Vynález je nový, není-li součástí stavu techniky. Stavem techniky se rozumí veškeré informace, ke kterým byl přede dnem podání přihlášky vynálezu k UPV umožněn přístup veřejnosti jakýmkoliv způsobem (písemně, ústně, využíváním atd.). Součástí stavu techniky je i obsah všech dříve podaných přihlášek vynálezů, ať už v České republice, nebo v zahraničí, pokud byla u takové zahraniční přihlášky Česká republika určena jako stát, pro nějž je rovněž žádána ochrana.

Pozor – technické řešení, které má být patentováno, nesmí být předem zpřístupněno (zveřejněno)!

Struktura popisu

- Současný stav techniky
 - čajová konvice s jednou hubičkou
- Nevýhoda stávajícího stavu
 - časová náročnost nalévání
- Řešený problém
 - zkrátit čas na naplnění šálku
- Řešení
 - přidat ještě jednu hubičku
- Výhoda plynoucí z vynálezu
 - doba potřebná k naplnění více šálků je kratší

Fig.1.

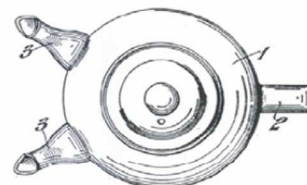

Fig.2.

Podmínka, že vynález je výsledkem vynálezecké činnosti

Vynález nesmí pro odborníka vyplývat zřejmým způsobem ze stavu techniky.

Podmínka průmyslové využitelnosti

Vynález se považuje za průmyslově využitelný, lze-li jej vyrábět nebo jinak využívat v průmyslu, zemědělství, ve službách či v jiných oblastech hospodářství.

Původce vynálezu - fyzická osoba, která jej vlastní tvůrčí prací vytvořila. Původcovství vynálezu je **nepřevoditelné**.

Spolupůvodci mají právo na patent v rozsahu, v jakém se na vytvoření vynálezu podíleli.

Podnikový vynález

Vytvořil-li původce vynález ke splnění úkolu z pracovního poměru, z členského nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu (dále jen

"pracovní poměr") k zaměstnavateli, přechází právo na patent na zaměstnavatele, není-li smlouvou stanoveno jinak. Právo na původcovství tím není dotčeno.

Původce, který vytvořil vynález v pracovním poměru, je povinen zaměstnavatele o této skutečnosti neprodleně písemně vyrozumět a předat mu podklady potřebné k posouzení vynálezu.

Školní vynález – dovozeno analogicky jako u podnikového vynálezu. Pozor, VŠ mívají ve vnitřních předpisech úpravy pro tyto případy

Kde zažádat o udělení patentu

a) Národní patentové úřady

- národní patent je **platný pouze v zemi, ve které byl udělen**
- o udělení patentu mohou žádat i občané jiných států
- jednoleté prioritní období pro dodatečné přihlášky

b) Evropský patentový úřad

- evropský patent je **ekvivalentem národních patentů** v zemích, ve kterých byl udělen (země platnosti volí přihlašovatel)

c) Prostřednictvím Smlouvy o patentové spolupráci (PCT)

- stačí jedna přihláška pokrývající až 152 zemí (stav k roku 2019)
- po počáteční fázi podstoupí mezinárodní přihláška mnohé národní patentové průzkumy
- **Rozhodnutí podmíněná finančními výdaji mohou být zpožděna** až o 30-31 měsíců od podání přihlášky (např. rozhodnutí o volbě zemí, kde má patent platit)

Národní řízení o udělení patentu probíhá ve dvou fázích, kterými jsou:

1. předběžný průzkum přihlášky vynálezu, a
2. úplný (věcný) průzkum přihlášky vynálezu.

Předběžný průzkum přihlášky vynálezu

Účelem této první fáze průzkumu je vyřadit přihlášky, které nesplňují základní podmínky patentovatelnosti,

nebo odstranit drobné vady přihlášky (např. nezaplacené správní poplatky).

Zveřejnění přihlášky

Úřad přihlášku vynálezu zveřejní ve Věstníku UPV po uplynutí 18 měsíců od vzniku práva přednosti. Účelem zveřejnění je poskytnutí možnosti třetím osobám uplatnit připomínky k patentovatelnosti vynálezu.

Úplný (věcný) průzkum přihlášky vynálezu

V rámci úplného průzkumu přihlášky UPV podrobně zjišťuje, zda přihláška splňuje všechny zákonné podmínky pro udělení patentu; přihlíží přitom k připomínkám třetích osob získaných na základě zveřejnění přihlášky.

Úplný průzkum Úřad provede buď z moci úřední (sám od sebe), nebo na základě žádosti (nejčastěji přihlašovatele, lze však i na základě žádosti jiné osoby). Pokud Úřad nezahájil ve lhůtě 36 měsíců od podání přihlášky vynálezu úplný průzkum, ani v této lhůtě nebyla podána žádost o jeho provedení, bude řízení o přihlášce vynálezu zastaveno.

O provedení úplného průzkumu lze ÚPV požádat současně s podáním přihlášky vynálezu o udělení patentu. ÚPV Vám tak ve stejnou chvíli vystaví jak Potvrzení o podání přihlášky vynálezu, tak Potvrzení o přijetí žádosti o provedení úplného průzkumu přihlášky vynálezu a nenastane tak situace, že z důvodu neprovedení úplného průzkumu ve lhůtě 36 měsíců bude řízení o přihlášce zastaveno.

Pokud ÚPV zjistí, že jsou splněny zákonné podmínky, udělí přihlašovatelovi patent a vydá mu **patentovou listinu**. Přihlašovatel se tím stává majitelem patentu.

Mezinárodní přihláška patentu podle úmluvy o patentové spolupráci (PCT přihláška)

Podáním jedné mezinárodní přihlášky přeložené do jednoho jazyka (ANG, FR, N) lze získat ochranu ve smluvních státech PCT (152 států, stav k roku 2019).

Řízení má dvě fáze:

- mezinárodní fáze řízení,

- národní fáze řízení (tady už se vybírají konkrétní země, kde by měl být patent účinný)

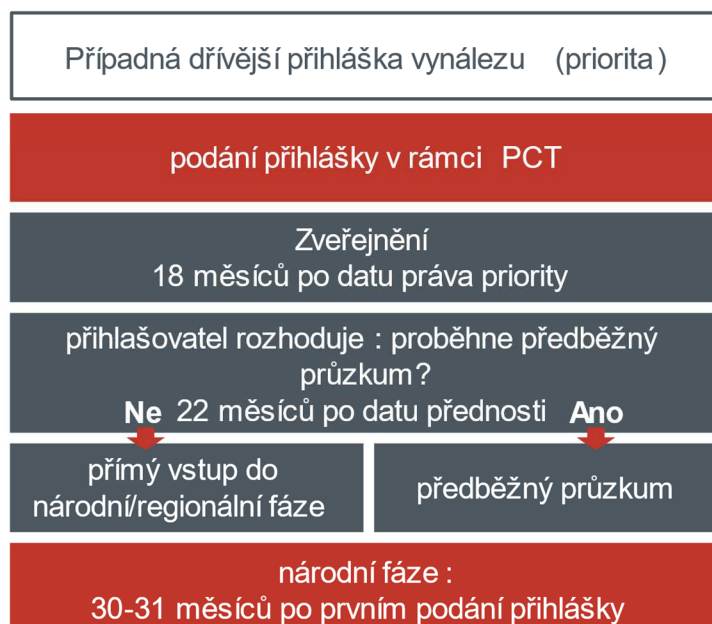
K udělení patentu nedochází v rámci mezinárodní fáze řízení (tedy není udělen „mezinárodní patent“ ani „PCT patent“ ani „světový patent“), ale až po vstupu mezinárodní přihlášky PCT do národní fáze řízení, tedy v řízení před vybranými národními/regionálními úřady.

Po skončení mezinárodní fáze řízení má přihlašovatel dostatek podkladů pro rozhodnutí, zda a ve kterých smluvních státech PCT zahájí národní patentové řízení. Samotná národní fáze řízení pak v zásadě odpovídá klasickému udělovacímu procesu.

Výhody – poskytnutí delší lhůty přihlašovatel (dalších 18 měsíců navíc), kdy si přihlašovatel může ověřovat komerční potenciál svého vynálezu v různých státech a rozhodovat se, kde požádá o patentovou ochranu. Odkládá se i doba placení poplatků pro národní fáze řízení.

Další výhoda – získání tzv. rešeršní zprávy s předběžným názorem na splnění podmínek patentovatelnosti.

Řízení v rámci PCT

Rozsah ochrany vyplývající z patentu nebo z přihlášky vynálezu je vymezen zněním patentových nároků. K výkladu patentových nároků se použije i popis a výkresy.

Účinek patentu

Majitel patentu má výlučné právo využívat vynález, poskytnout souhlas k využívání vynálezu jiným osobám, nebo na ně patent převést.

Doba platnosti patentu - patent platí maximálně dvacet let od podání přihlášky vynálezu!

Za udržování patentu v platnosti je majitel povinen platit každoročně poplatky, a to pro každou zemi, v nichž chce na další rok ponechat patentovou ochranu.

Nucená licence

Nucenou licenci může udělit UPV na základě odůvodněné žádosti v případě, že:

- majitel patentu jej bezdůvodně nevyužívá, nebo jej využívá nedostatečně a nepřijal řádnou nabídku na uzavření licenční smlouvy, nebo
- jsou dány důvody ohrožení důležitého veřejného zájmu.

Práva na označení

- a) ochranná známka
- b) průmyslový vzor
- c) označení původu a zeměpisná označení,

Ochranná známka (OZ)

Ochrannou známkou může být jakékoliv označení, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal nebo zvuky, pokud je toto označení způsobilé

a) odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby a

b) být vyjádřeno v rejstříku ochranných známek způsobem, který příslušným orgánům a veřejnosti umožňuje jasně a přesně určit předmět ochrany poskytnuté vlastníkovvi ochranné známky.

Ochrana se poskytuje:

- národní OZ (zapsaná u UPV),
- evropská OZ zapsaná u EUIPO,
- mezinárodní OZ zapsaná u WIPO s designací pro ČR,
- všeobecně známá OZ ve smyslu Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví (např. OZ „Coca Cola“, apod.)

OZ být nemůže např:

- které nesplňuje definici OZ (např. čichová OZ),
- které nemá rozlišovací způsobilost,
- které je tvořeno výlučně označeními nebo údaji, které slouží v obchodě k určení druhu, jakosti, množství, účelu, hodnoty, zeměpisného původu nebo doby výroby výrobků nebo poskytnutí služby nebo k označení jiných jejich vlastností (např. nelze přihlásit jako slovní OZ „olomoucké pivo“ pro třídu 32 – pivo),
- které je tvořeno výlučně označeními nebo údaji, jež se staly obvyklými v běžném jazyce nebo v poctivých obchodních zvyklostech,
- které je tvořeno výlučně tvarem, který vyplývá z povahy samotného výrobku nebo který je nezbytný pro dosažení technického výsledku anebo který dává výrobku podstatnou užitnou hodnotu,
- které je v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy (např. vulgární označení),
- které by mohlo klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobku nebo služby,
- přihlašované pro vína či lihoviny, které obsahuje zeměpisné označení, aniž by víno či lihovina měly takovýto zeměpisný původ,
- které obsahuje označení požívající ochrany podle článku 6ter Pařížské úmluvy, k jehož zápisu nebyl

- dán souhlas příslušnými orgány (jde zejména o státní vlajky, znaky, erby),
- které obsahuje jiné znaky, emblémy a erby než uvedené v článku 6ter Pařížské úmluvy, jestliže jejich užití je předmětem zvláštního veřejného zájmu, ledaže by příslušný orgán dal souhlas k jeho zápisu (např. olympijské symboly),
 - které obsahuje znak vysoké symbolické hodnoty, zejména náboženský symbol,
 - jehož užívání se přičí ustanovení jiného právního předpisu nebo je v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních smluv.

Právo přednosti – od data podání přihlášky, pokud je přihláška zapsána

základ při přihlašování:

- a) řešerše, zda přihláška splňuje nejen zápisnou způsobilost, ale zda nekoliduje se starší OZ či jiným průmyslovým právem, s autorským právem nebo osobnostním právem.

Stačí zaměnitelnost se starší OZ alespoň v rovině asociace z pohledu průměrného spotřebitele

b) správné zatřídění dne Niceského třídění (tedy jaké konkrétní výrobky a/nebo služby má OZ chránit)

Druhy ochranných známek

a) slovní „Huhňák“ (O-527757)

b) obrazová / obrazová se slovními prvky

O-517446

O-574291

c) prostorová (prostorová se slovními prvky)

d) poziční

e) se vzorem

f) tvořena jednou či více barvami

g) pohybová,

h) zvuková (notový přepis nebo nahrávka v příslušném formátu),

i) multimediální,

j) holografická

k) jiná (pokud splňuje definici OZ)

Jsou si označení podobná? (třídy 18 a 25 – tašky, opasky, kožené výrobky..)

eCCO

„ECCO“

Doba ochrany 10 let od data podání přihlášky.

Ochranu OZ lze opakovaně prodlužovat vždy o 10 let.

Vlastník ochranné známky má výlučné právo užívat ochrannou známku ve spojení s výrobky nebo službami, pro něž je chráněna.

Průmyslový vzor (design)

Vzhled výrobku nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení.

Původcem průmyslového vzoru ten, kdo průmyslový vzor vytvořil vlastní tvůrčí činností, spolupůvodcem průmyslového vzoru ten, kdo se podílel na tvůrčí činnosti, při níž byl průmyslový vzor vytvořen.

002738120-0001 (EUIPO)

1.1

1.2

1.2

Průmyslový vzor je způsobilý ochrany, je-li nový a má-li individuální povahu.

Novost

Průmyslový vzor se považuje za nový, nebyl-li přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem vzniku práva přednosti zpřístupněn veřejnosti shodný průmyslový vzor. Průmyslové vzory se považují za shodné, jestliže se jejich znaky liší pouze nepodstatně.

Individuální povaha

Průmyslový vzor vykazuje individuální povahu, jestliže celkový dojem, který vyvolává u informovaného uživatele, se liší od celkového dojmu, který u takového uživatele vyvolává průmyslový vzor, který byl zpřístupněn veřejnosti přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem vzniku práva přednosti.

Ochrana zapsaného průmyslového vzoru trvá 5 let od data podání přihlášky.

Vlastník zapsaného průmyslového vzoru může tuto dobu ochrany opakovaně obnovit, a to vždy o 5 let, až na celkovou dobu 25 let od data podání přihlášky průmyslového vzoru.

Dále viz.

www.upv.cz Úřad průmyslového vlastnictví

www.patzastupci.cz Komora patentových zástupců ČR